

Í annaðkvöld fellur avgerðin

Sunnukvöldið skal so avgerðin falla: tekur Smyril Line undir við kröfunum frá sjómannaeldinni hjá FF ella standa teir fast við sitt við tí úrsliti, at Norrøna verður lögð mánadagin?

Semingsfundur var hóskvöldið, tí leiðslan á Smyril Line slapp ikki til Føroya mikudagin. Men semingsmaðurin útsetti samráðingarnar, til sunnukvöldið í semju við báðar partarnar.

Í lötuni fær fólkíð á Norrønu sum kemur undir sáttmálaekið hjá sjómannaeldinni hjá FF 9.070 kr. um mánaðin. Hetta er fyri 20 arbeiðsdagar á 12 tímar, ella 240 tímar í alt. Soleiðis er timalønin 34,15 kr.uttan feruløn.

Sjómannaeldin krevur arbeiðsdagin niður til 10 tímar. Hetta vil deildin gera stigvist. Niður í 10³/₄

tíma nú, 1.7.84 niður í 10¹/₂ tíma og 1.1.85 niður í 10 tímar. Tað skilst, at sjómannaeldin vikur ikki frá hesum krávinum.

Men Smyril Line vil ikki ganga við til minni tímat.

Sosialurin hevur fingið upplýst, at partarnir annars eru blivnir samdir um eina mánaðarløn upp á 9.450 kr. nú. Tá timalønið er lækkað svarar hetta til eina timaløn uppá 40,14 kr. Hetta er væl minni enn vanlig arbeiðsmanna- og arbeiðskvinnuløn, ið nú er yvir 53 kr.

Krøvini hjá sjómannaeld FF's eru samsvarandi tí, sum sáttmáli er fingin um við reiðararnar á farmaskipunum.

jo-mo



Leygardagur 13. august 1983

Eg vil hava pápa búgvandi:

Kenslan av at verða avbyrgd frá umheiminum

— er torførast at liva við, sigur dóttur, sum hevur 95 ára gamla pápa sín heima. Hann er blindur og seingjarliggjandi.

Tað hevði hjálpt munandi, um ein kvøldtænasta ella náttartænasta var til at taka, t.d. innan Heimahjálparskipanina, so tey ið høvdu pleygusjúklingar í heiminum, fingi eina fríløtu av og á, sigur ein kvinna við Sosialin, í samband við at vit hava lýst eftir avvarðandi til gomul fólk, sum búgva heima.

— Eg havi ongantið viljað, at pápi skuldi fara á ellis- ella rektarheim, men kortini kenni eg tað sum at verða við sviðið soð, tí eg onga hjálpi fái frá samfelagnum.

— Eg og nógv við mær spara samfelagnum fyri hópin av útreiðslum, men fyri hetta fáa vit stein omaná byrðu. Vit noyðast at skúgva okkara persónliga lív til viks, og bert liva fyri, at okkara gomlu fáa sømilig kor, tíðina tey hava eftir.

Ábyrgdin

Kvinnan vit tosa við er av bygd, har foreldur og trý systkin hennara búðu. Hon er yngsta barn og tí fekk hon starv í bygdini og búði heima hjá foreldrunum, sum vanligt var tá.

Í 60'unum fekk hon alment starv í Havn, men tá mamman var deyð og pápin sat einsamallur eftir, held hon tað vera náttúrligt, at pápin flutti við til Havnar.

— Hetta er tað gamla mynstrið, sum hevur verið í okkara tíð. Nú er pápin vorðin so gamal og hevur ringa heilsu — eg eri heldur ikki ung meira, so nú byrjar at táttá í. Hon er

farin um tey 60 árin.

— Tað er strævið at hava heildagsarbeiði og so pleygukrevjandi sjúkling í heiminum. Eg eri tó so væl fyri, at eg ikki havi mann ella børn við síðuna av. Tí havi eg innrættað gerandisdagin heilt og fult eftir tí, sum pápi krevur av mær.

— Tað er heldur ikki so lítið, tí hann er ófriðarligur og røpar eftir mær í heilum. Tá eg komi til hansara hevur hann gloymt tað hann vildi, og so heldur tað fram á henda hátt, til hann á kvøldi sovna. Tíbetur svevur hann um næturnar, tó at eg altíð noyðist at hálta oyruni hjá honum, um okkurt skuldi verið áfatt.

— Síðan november mánaða í fjør hevur tað bert staðið á og versna. Hetta hevur givið mær ávis sjúkratekin, at eg eri ovbyrgjað, men tað noyðist eg at skúgva til viks, — hvat hendir við pápa, um eg ikki havi heilsuna longur?

Fólk hjálpsom

— Tú hevur ikki bert ábyrgdina fyri tí gamla og sjúka, men eisini fyri, at einki óvantað hendir, sum

kann koyra um koll tað tú hevur bygt upp!

— Kenslan av at verða uttanfyri vanligu samfelagsmynstrið er eisini torført at liva við. Eg kann ikki fara útum hurðina eitt tíðarbil.

Vinir og kenningar skilja væl støðu mína, og tey siga eisini, at eg skal ringja, um eg havi brúkfyri at sleppa út nakrar tímar.

— Hetta var veruleiki í summar, tá familju-føðingardagur var og øll míni kærú savnaðust saman.

— Tað var so óheppið, at okkurt serligt var í býnum. Eg ringdi til fyra stöð at vita um onkur kundi sita hjá pápa eina løtu, men øll vóru upptikin av øðrum.

Nú havi eg valt at sita heima, tí tað er so keðiligt hjá mær at verða atvoldin til, at fólk kenna tað sum at svikja meg, tá tey kortini ikki hava stundir.

— Hetta ferir við sær, at eg nú eri fullkomiliga avbyrgd frá umheiminum

Góð heimahjálpi

— Ein glotti er tó í gerandisdegnum, og tað er

heimahjálpin, sum fult út lukar krøvini. Av tí at eg eri einsamøll, so noyðist eg við síðuna av heimahjálpinum at hava fasta hjálpi í húsinum, sum kann vera hjá pápa, tá eg eri til arbeiðis.

Mangan sigi eg við míni nærmastu, at nú orki eg ikki meira, men av tí at eg havi sterka trúgv, so stuðlar tað meg sálarliga. Um eg ikki var sálarliga sterk, so hevði hetta als ikki borið til.

Noyðist at bera útreiðslurnar

— Eitt hjartasuff havi eg kortini, at eg skal gjalda fyri útreiðslur, sum eru av at hava pápa heima.

Pápi fær ellisrentu og rindar skatt.

Tá útreiðslurnar eru goldnar, so eru 2.555 krónur eftir — bert fyri heilvág, blæður o.a. sum skal til í gerandisdegnum, verður goldið umleið 1000 krónur um mánaðin.

Fyri at klára útreiðslurnar, noyðist eg at gjalda um 1500 krónur um mánaðin av egna lönarposu, og tá er matur og upphald ikki við!

Um pápi hevði búð einsamallur, so hevði hann



ikki átt fyri mat og íbúð.

Tað er ikki rætt, at vit skulu hava tey gomlu heima, tá samfelagi sparir útreiðslur, og at vit ikki fáa endurgoldið tað vit spara samfelagnum fyri!

Tað slitur alt meira

— Tað er nógv at hava ábyrgdina fyri, — og serliga tungt er at verða áskoðari til, hvussu pápi viknar í hvørjum.

Hann er ófriðarligur og ótryggur, er í barndømi — í veruleikanum at sammeta við pinkubarn.

Serliga fast tekur tað mær, tá hann spyr: »Hvør eru tygum?« — eins og hevur hann ongantið sæð meg áður.

Hetta kom einu ferðina hann var á pleygudeildini til kanningar. Tað var so stórir skelkur fyri hann, at hann eins og ikki kemur burturúr tí aftur. Hann heldur meg ivaleyst verða eitt starvsfólk. Tað tykist so vónleyst at standa

frammanfyri song hansara og royna at fáa hann at skilja, at eg eri dóttur hansara.

Tí er tað umráðandi fyri meg, at eg ikki gerist sjúk, tí tá veit eg ikki, hvussu pápi skal klára seg.

— Tú hevur ikki bert ábyrgdina fyri tí gamla og sjúka, men eisini fyri tínnari egna heilsu, — ikki fyri egna vinning, men fyri at fáa gerandisdagin at ganga, sigur dótturin, at enda.

Dag.

Eru fleiri dømi?

Sosialurin vil fegin í samband við avvarðandi, sum hava somu trupulleikar at berjast við, sum í greinini lýst.

Vit vilja fegin hava so nógvar frágreiðingar sum gjerligt. Ringið og biðið um at tosa við Dagný á tlf. 11820.